

MUZYKA KLASA 4

Podstawowe wymagania edukacyjne
(ocena dopuszczająca, dostateczna, dobra)

Ponadpodstawowe wymagania edukacyjne
(ocena bardzo dobra, celująca)

Śpiew - Wykonuje w zespole (ze słuchu lub z wykorzystaniem zapisu nutowego) piosenki z repertuaru szkolnego, okazjonalnego i ludowego - Śpiewa pieśni patriotyczne oraz wojskowe (<i>Mazurek Dąbrowskiego</i> z pamięci, zachowując powagę i właściwą postawę; <i>Rodzinny kraj</i>, <i>Przybyli ulani pod okienko</i>). - Śpiewa gamę C-dur w górę i w dół, umie zastosować solmizację. - Prawidłowo intonuje dźwięki w skokach interwałowych (np. tercja). - Wykonuje utwory w układzie dwugłosowym oraz w formie kanonu Praktyka instrumentalna i tworzenie muzyki - Gra w zespole proste partie instrumentalne z wykorzystaniem zapisu nutowego (m.in. gamę C-dur, wzory melodyczne, utwory <i>Wiosna</i> A. Vivaldiego, <i>Menuet</i> W.A. Mozarta, <i>Przepióreczka</i>, <i>Walc łyżwiarzy</i>, <i>Kołysanka</i> J. Brahmsa). - Wydobywa dźwięki z instrumentów perkusyjnych zgodnie z prawidłową techniką oraz tworzy na nich własne improwizacje. - Akompaniuje do śpiewanych piosenek, realizując partie rytmiczne (np. ostinato na trójkacie) oraz wykorzystuje gestodźwięki (klaskanie, pstrykanie itp.). - Tworzy proste melodie (np. melodię kurantową) do podanego rytmu oraz własnoręcznie wykonuje proste instrumenty perkusyjne (np. grzechotkę). Rytmika, teoria muzyki i odczytywanie zapisu	Śpiew - Śpiewa solowo, dbając o precyzję intonacyjną, właściwą emisję głosu i wyraz artystyczny piosenki z repertuaru szkolnego i okolicznościowego - Wykonuje solo pieśni ludowe oraz gwarowe przyśpiewki (np. <i>Czerwone jabłuszko</i>, <i>Śpiewa słowik</i>, <i>śpiewa</i>) - Śpiewa z wykorzystaniem techniki rapowania - Wykonuje partie wokalne w duecie oraz stabilnie utrzymuje własny głos w utworze wielogłosowym - Śpiewa piosenkę przy jednoczesnym precyzyjnym taktowaniu na cztery - Wyśpiewuje dźwięki gamy C-dur z wykorzystaniem metody fonogestyki oraz odczytuje solmizacją melodię wprost z zapisu nutowego Praktyka instrumentalna i tworzenie muzyki - Gra solowo z notacji nutowej na instrumencie melodycznym uwzględniając tempo, dynamikę oraz artykulację <i>legato</i> i <i>staccato</i> - Gra utwór w tempie kontrolowanym przez metronom - Odczytuje partie instrumentów z partytur graficznych - Gra melodię w kanonie zachowując czystość współbrzmienia - Tworzy własne prace muzyczne za pomocą cyfrowych urządzeń nagrywających Kompozycja, improwizacja i rytmika - Rytmizuje teksty wierszy, fraszek, przysłów oraz haseł związanych z pamiątkowymi wydarzeniami i porami roku według własnego pomysłu - Komponuje kilkutaktowe motywy rytmiczne w dowolnym metrum, zapisuje je poprawnie symbolami nut i pauz, a następnie realizuje ruchem lub gestodźwiękami.
---	--

- Taktuje w metrum $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, wyklaskuje rytm piosenek i realizuje ruchem proste schematy rytmiczne.
- Rozpoznaje nazwy literowe i solmizacyjne dźwięków, odczytuje wysokości nut gamy C-dur z pięciolinii oraz posługuje się techniką tataizacji.
- Rozróżnia wartości rytmiczne nut i pauz, wyjaśnia pojęcia i znaki muzyczne (rytm, takt, oznaczenie taktowe, przedtakt, trójdźwięk, volta, repetycja, kropka przy nucie/pauzie, artykulacja *legato* i *staccato*, kanon, synkopa).
- Nazywa i stosuje w grze oraz śpiewie oznaczenia tempa i dynamiki zawarte w zapisie nutowym.
- Odczytuje symbole i piktogramy z partytury graficznej.

Sluchanie muzyki, analiza i percepcja

- Określa tempo, dynamikę, nastrój oraz charakter wysłuchanych utworów muzycznych.
- Wskazuje kierunek melodii (wznoszący/opadający) oraz rozpoznaje słyszane instrumenty perkusyjne (opisując ich budowę) oraz solowe.
- Rozpoznaje i nazywa zespoły wykonawcze oraz identyfikuje formę utworu (np. budowę ABA).
- Dostrzega ilustracyjny charakter muzyki (np. w dziełach związanych ze zwierzętami, porami roku czy zjawiskami natury) i potrafi nadawać utworom własne tytuły.
- Wyjaśnia rolę kompozytora i wymienia najważniejsze nazwiska twórców muzyki poważnej.

Taniec, ekspresja ruchowa i inscenizacja

- Wykonuje podstawowe kroki i figury taneczne wybranych tańców: taranteli, poloneza (np. krok podstawowy w parze) oraz kujawiaka i krakowiaka
- Bierze udział w zabawkach rytmicznych, inscenizacjach słowno-muzycznych (np. *Przybyli ulani pod okienko*, *Muzyczne ZOO*) oraz improwizuje ruch do muzyki.

- Układa autorskie linie melodyczne (np. motyw kurantowy, motyw przewodni bajki, melodię w rytmie poloneza, powitanie dla kołędników).
- Wykazuje inwencję twórczą przy aranżowaniu ilustracji dźwiękowych oraz układa wakacyjne życzenia na melodię znanych utworów.

Sluchanie, analiza i muzykoterapia

- Dokonuje szczegółowej analizy elementów dzieła muzycznego, form wielogłosowych oraz obsady instrumentów w zespołach kameralnych
- Przypisuje zapisowi muzycznemu własne opowieści i wyobrażenia (np. fabułę do *Baśni zimowej* R. Schumana lub zakończenie starcia w *Dziadku do orzechów*)
- Klasyfikuje instrumenty perkusyjne pod kątem źródła dźwięku oraz identyfikuje je w składzie orkiestry symfonicznej; porównuje barwę czelesty z innymi instrumentami
- Świadomie posługuje się włoskimi oznaczeniami tempa i dynamiki, dobierając utworom odpowiednie wykonanie.
- Objaśnia pojęcia: wirtuoz, muzyka ilustracyjna oraz rola muzyki w balecie
- Analizuje wpływ muzyki na samopoczucie, tworzy osobiste playlisty relaksacyjne oraz wyjaśnia podstawy muzykoterapii.

Taniec, ekspresja i choreografia

- Komponuje autorskie układy choreograficzne do taranteli, kujawiaka, miniatur tanecznych oraz piosenek
- Tworzy kanony ruchowe, improwizuje "taniec łyżwiarzy" oraz przedstawia ruchem treści piosenek i sceny baletowe
- Precyzyjnie wykonuje figury wybranych polskich tańców narodowych i ludowych, dbając o ich wyraz artystyczny

Wiedza o kulturze, historia i projekty

- Wyszukuje w różnych źródłach informacje o życiu i dorobku kompozytorów (P. Czajkowski, F. Chopin, W.A. Mozart), analizując genezę ich utworów

• Interpretuje plastycznie wysłuchane utwory muzyczne i teksty piosenek. Kultura muzyczna, tradycje i dziedzictwo • Zna polskie tańce narodowe i ludowe (polonez, mazur, kujawiak, oberek, krakowiak) oraz rozpoznaje ich rytmy w słuchanych utworach. • Poszerza wiedzę o twórczości Fryderyka Chopina (utwory inspirowane folklorem, fakty z życia, znane kompozycje, rozpoznawanie motywu kolędy w <i>Scherzo h-moll</i>). • Omawia tradycje, obrzędy i zwyczaje ludowe oraz świąteczne (Boże Narodzenie, Wielkanoc, staropolskie kuligi, tradycje krakowskie). • Rozpoznaje i opisuje treść dzieł baletowych (np. <i>Dziadek do orzechów</i> P. Czajkowskiego). • Angażuje się w życie muzyczne szkoły i środowiska domowego (udział w koncertach, projektach, przeprowadzenie wywiadu o zainteresowaniach muzycznych z rodziną).	• Zna kontekst historyczny i narodowy hymnu państwowego (w tym historię Muzeum w Będominie) oraz rolę pieśni z okresu I wojny światowej • Tworzy multimedia i prace plastyczne poświęcone twórcom (np. kronikę życia F. Chopina) oraz gromadzi wiadomości o Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. F. Chopina. • Różnicuje kolędę i pastorałkę oraz opisuje tradycje bożonarodzeniowe i regionalne wydarzenia kulturalne • Zna i stosuje zasady <i>savoir-vivre</i> młodego melomana podczas wydarzeń artystycznych • Inicjuje i współorganizuje przedstawienia szkolne, koncerty świąteczne oraz bierze udział w konkursach wokально-instrumentalnych.
---	--

opracowała J.Iwanicka na podstawie T.Wójcik, wyd. MAC